

**Minimální preventivní program prevence závislostí
a dalších sociálně patologických jevů v Základní
škole a mateřské škole Nečín pro rok 2019-2020**

1.Stručný obsah:

Minimální preventivní program je souborem postojů, činností a aktivit, směřujících k zvýšení odolnosti dětí - žáků naší školy - proti negativnímu působení drog a dalších sociálně patologických jevů, k vytváření kvalitních hodnotových postojů dětí a k umění řešit a zvládat nejrůznější konflikty a náročné životní situace, včetně odmítání drog. *Základním principem je výchova dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k odpovědnosti za své zdraví a zdraví ostatních lidí.*

MPP počítá s aktivním zapojením žáků /včetně bývalých/, pedagogů i rodičů a jedním z jeho hlavních úkolů je cílené vytváření předpokladů, podporujících zlepšení celkové atmosféry (psychosociální klima) školy a výrazně podporujících možnosti pozitivní seberealizace dětí v oblasti volného času.

2.Teoretická východiska:

2.1. Co je to prevence?

Prevence je obecně takový přístup, který se snaží nerepresivním způsobem snížit dopady negativního jevu, proti kterému je zaměřena. Pokud takovému jevu přímo předchází a je zaměřena na ohroženou skupinu, jedná se o prevenci primární. Prevence sekundární je zaměřena na okolí přímo ohrožené skupiny. Oba tyto druhy jsou realizovány nejčastěji pomocí předávání informací, ale také některými dalšími způsoby, jako je předáváním vzorců chování, tréninky apod.

Prevence terciální se zabývá skupinou zasažených (drogově závislí). Terciální prevencí je například výměna injekčních stříkaček, ale i poskytnutí azylu, resocializační programy apod. Žáků naší školy se týká především prevence primární, a proto jí v našem projektu věnujeme nejvíce prostoru.

2.2. Zásady provádění prevence

Forem, kterými se provádí prevence, je mnoho. Aby byly co nejefektivnější, je třeba definovat několik zásad:

1. Všechny aktivity boje proti drogám a dalším *sociálně patologickým jevům* musí být provázané. Ojedinelé a náhodně prováděné akce nejen že nemají žádný dopad, ale mnohdy mohou uškodit a sloužit dokonce jako propagace. Dobře navržený systém boje proti drogám a dalším sociálně patologickým jevům je věc mezioborová. Nelze ji proto nahlížet pouze z hlediska sociologie, pedagogiky, psychologie, medicíny či práva. Prevence nesmí být ani vytržená z kontextu ostatních společensky nebezpečných jevů, které spolu mnohdy úzce souvisí. Problém alkoholismu a požívání alkoholu mladistvými velmi často navazuje na problematiku drog. Také problematika HIV/AIDS je často spojována s drogami a alkoholem, které nejen vedou přímo k oslabení imunitního systému, ale navozují rizikové způsoby sexuálního chování.

2. Prevenci je nutné selektivně zaměřit na určitou cílovou skupinu. Tato skupina je v našem případě charakterizována věkem. Prevence by rozhodně měla začínat co nejdříve. Samozřejmě pak musí být přizpůsobena mentální úrovni dané věkové skupiny. U těch nejmenších není nijak specifická, souvisí se základními hygienickými návyky. S narůstajícím věkem musí být prevence specifičtější, může obsahovat více informací týkajících se konkrétního problému, ale i vhodné vzorce chování v konkrétních situacích.

3. Velmi důležitá je také spolupráce školy s rodinou. A to nejen na úrovni informovanosti, ale na užší bázi výchovy. Při spolupráci s rodiči je role školy nezastupitelná a proto je třeba využívat nejrůznějších formálních, ale ještě raději neformálních příležitostí, jak tuto spolupráci prohlubovat. *Získali jsme značku „Rodiče vítáni“, která dává najevo, že škola spolupracuje s rodiči a rodiče se školou.*
4. Neopominutelné je také vzdělávání učitelů a dalších pracovníků zapojených do systému protidrogové prevence a prevence sociálně patologických jevů. Je samozřejmé, že toto vzdělávání musí být systematické a koordinované.

2.3. Formy provádění prevence

Specifických postupů, kterými lze prevenci ve škole provádět je široká paleta. Od nástěnek s informacemi, přes besedy, vzdělávací pořady až např. po specifické programy pro etnické menšiny. Každý z těchto postupů má svá pro a proti a je nutné zvážit jejich nasazení vzhledem k očekávanému efektu.

2.4. Informovanost

Prosté předávání informací je pro svou možnou návodnost velmi citlivé. Je třeba informace, které podáváme pečlivě zpracovat, aby nemohlo dojít ke zneužití informací. Nejelementárnější formou je zařazení bloků o drogách v rámci školních osnov vybraných předmětů, např. občanské výchovy, přírodopisu apod a v rámci třídnických hodin. Tato oblast je velkou měrou v pravomoci školy a je často využívána. V rámci předmětu pak záleží na vyučujícím, jakým způsobem látku předá. Jedná se o velmi citlivou práci a učitelé k ní vybraní by měli být školení a cvičeni. Často je možné i v rámci výuky pozvat externistu, který je zkušený a zaměřený na danou oblast. Z finančních důvodů, ale i z důvodů návaznosti na probranou látku však tato možnost není tak často využívána.

2.5. Prevence ve vyučování

Drogovou problematiku jednotlivých sociálně patologických jevů je možné nechat žáky zpracovat formou samostatných projektů, postupovat formou her, kvízů, soutěží či zpracovat látku klasickým frontálním způsobem. Je také možné vyrobit v rámci výuky informační panely, nástěnky, které budou sloužit jako prostředek pro další šíření informací. Dalším vhodným způsobem předávání informací se může stát vyhledávání na internetu, chatová beseda s odborníky, školní časopis, pořady ve školním klubu, rozhlasu atd.

2.6. Informační materiály

I ve škole lze účinně využívat informace o příslušných sociálně patologických jevech šířené pomocí brožur, letáků atp.. Tyto brožury jsou většinou zaměřené specificky na danou věkovou skupinu. Pro nejmenší to mohou být omalovánky, kreslené seriály, dětské filmy apod. Komiksy jsou vhodné i pro starší cílové skupiny. V této kategorii je vhodné zařazovat informace z internetu, časopisů, televizních pořadů či rozhlasu. Zejména časopisy pak mají tu výhodu, že definují sociální parametry skupiny jejich čtenářů a tím lze prevenci specificky zacílit.

2.7. Besedy a přednášky

Různé besedy a přednášky pořádá mnoho nadací a sdružení a jejich návštěva v rámci školní výuky je dnes již běžná. Sporná je mnohdy kvalita přednášejících. Tady záleží na konkrétních zkušenostech učitelů a platí, že přednášející by měl prokázat jistou kvalifikaci k danému úkolu. Proto je nutné tyto akce dobře promyslet, zodpovědně vybrat jak přednášející, tak cílovou skupinu žáků, s ohledem na případný dopad.

2.8. Zdravý životní styl

Kromě poskytování informací je nutné působit také na rovině motivační. Děti musí pochopit nutnost zdravého životního stylu, odpovědnost za sebe sama, své zdraví a uvědomit si rozdíl mezi náhražkovým světem drogy a reálným světem. Tato rovina je bohužel mnohem hůře přenositelná než pouhá informace.

2.9. Specifické sociální dovednosti

Velmi důležité je také poskytovat dětem specifické sociální dovednosti. Jedná se například o způsoby odmítnutí drogy. Mnozí lidé se cítí natolik svázaní okolnostmi, že se nechají přesvědčit proti své vůli. *Přitom právo říci **ne** je jedním z nejzákladnějších lidských práv.* Toto právo však nelze prosadit bez dostatečného sebevědomí a základních komunikačních dovedností prováděných u vytypovaných jedinců například ve spolupráci s pedagogicko-psychologickými poradnami.

2.10. Pozitivní alternativy

Pokud chceme, aby mladí lidé trávili volný čas bez použití drogy smysluplně, musíme jim nabídnout pozitivní alternativy, tj. možnosti takového trávení volného času, aby děti neměly důvod hledat útočiště v umělém světě drogy. Mezi pozitivní alternativy ve škole patří zájmové kroužky, adaptační kurzy, školy v přírodě, sportovní aktivity, turnaje, turistika, letní tábory, kulturní akce, hraní divadla a další, např. školní kluby, které vytvářejí bezpečné prostředí. Mimo školu pak například zájmové oddíly a sport jako takový, kluby, kde je garantováno zdravé prostředí. Tyto aktivity jsou ovšem finančně náročné a většinou se neobejdou bez dotací státu, popř. sponzorských darů.

2.11. Peer programy

Za jedny z nejúčinnějších způsobů provádění prevence jsou považovány programy se zapojením vrstevníků, tzv. peer programy. Jejich filozofie vychází z toho, že se dítě spíše ztotožní s někým, kdo je mu blíže z hlediska sociální situace, věku, role. Přitom dostává nejen informace, ale také nevědomě přebírá postoje, hodnoty a způsoby chování. Způsoby odmítání atp.

2.12. Minimální preventivní program

Kromě výuky předmětů, při kterých je vhodné se problematikou drog sociálně patologických jevů zabývat, se škola zúčastní různých přednášek a diskusí na toto téma. Dále je nezbytně nutné *sledovat výskyt jevů*, které souvisí s drogami jednotlivými oblastmi. Do školního řádu jsou začleněny i paragrafy o výskytu a zneužívání drog ve školním prostředí.

Velmi důležité je včasné rozpoznání problémů spojených s užíváním drog u dětí a mládeže, a proto je třeba i nadále úzce spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou a používat metodické návody na řešení problémů s drogami, které byly zpracovány odborníky na protidrogovou prevenci z řad lékařů, psychologů, pedagogů, právníků atp. Do preventivního působení je nutné zapojit také rodiče a širokou veřejnost.

Součástí *Minimálního preventivního programu* je i oblast vzdělávání pedagogických pracovníků, a to nejen vymezení vědomostí a dovedností, které jsou pro efektivní protidrogovou prevenci nezbytné, ale i určení zařízení, ve kterých se proškolení metodiků prevence bude přednostně konat. Jsou to vzdělávací akce, které pořádá AISIS Kladno, NIDV, PPP Příbram, Pedagogické centrum nebo Pedagogická fakulta UK.

V rámci *Minimálního preventivního programu* je třeba zabezpečit potřebné podmínky nejen pro včasnou identifikaci problémů u rizikových skupin, ale i pro aplikaci alternativních přístupů a metod k jejich řešení. Mezi vhodnou prevencí patří také zajištění a organizování dalších mimoškolních aktivit, a to i ve spolupráci s ostatními organizacemi, které pracují s dětmi a mládeží (SRPZŠ, Sportovní kluby, AŠSK, DDM...) nebo s úřady a institucemi (např. OÚ, Policie ČR, OSPD...).

3. Priority efektivní primární prevence

3.1. Stanovení cílů MPP

3.1.1. Dlouhodobá strategie

Dlouhodobá strategie školy je zaměřena v nespecifické prevenci na rozvoj zdravého životního stylu, vytváření inkluzivního prostředí ve škole a na podporu sociálních dovedností žáků vůči tlaku vrstevnické skupiny a ve specifické prevenci na předcházení šikany, požívání alkoholu a kouření. Snažíme se také posílit a zkvalitnit pozici Žákovského parlamentu.

Do přípravy preventivních akcí jsou zapojeni kromě metodičky i ostatní učitelé a asistenti pedagoga. Chceme připravit systém školení pro pedagogy na téma prevence patologických jevů.

3.1.2. Obecné cíle:

- působit preventivně v co nejširší oblasti rizikových forem chování;
- spolupracovat a zapojovat se do projektů – akcí realizovaných jinými odbornými subjekty;
- zajistit průběžné vzdělávání ŠMP a ostatních pedagogů;
- usilovat o dobré vztahy mezi rodinou a školou, zapojovat rodiče a bývalé žáky do aktivit školy;
- zajistit poradenskou činnost pro rodiče i žáky, zajistit informovanost rodičů o rizikovém chování mládeže a seznámit rodiče s MPP.

3.1.3. Konkrétní cíle:

1. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku;
- oddálit první kontakt s návykovými látkami;
- podporovat žáky v jejich potřebách, nápadech, tvořivosti, ve volnočasových aktivitách a zájmových činnostech.

2. Prevence šikany, projevů xenofobie, rasismu a antisemitismu

- předcházet šikaně, jejím projevům, stádiím a formám;
- předcházet projevům rasismu, xenofobie a antisemitismu;
- vyvracet předsudky, pěstovat úctu k druhým;
- upevňovat obecně uznávané hodnoty;
- zajistit bezpečnost žáků o přestávkách a na skrytých místech školy (dohled);
- účinně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠMT;
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy;

3. Prevence rizikového sexuálního chování a sexuálního zneužívání

- předcházet rizikovému sexuálnímu chování;
- přecházet rizikům předčasného pohlavního života;
- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska;
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání a týrání otevřeným předkládáním témat sexuální výchovy, besedám o nich;
- podporovat zdravé sebevědomí žáků a citlivě přistupovat k jejich problémům se vztahy, dospíváním apod.

4. Prevence kriminality a delikvence, právní odpovědnost

- předkládat a vysvětlovat modelové situace týkající se kriminality a delikvence;
- seznamovat žáky se základními projevy kriminality a delikvence;
- vysvětlovat důležitost řádu a norem;
- zasadit se o to, aby žáci znali svá práva ve společnosti – dětská práva, ústava...;
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou.

5. Prevence virtuálních drog a kyberšikany

- seznámit žáky se základními pojmy virtuálních drog – TV, PC, reality show, výherní automaty, sázení a vysvětlit pojem kyberšikana;

- předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virt. drog – znečitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost, gambling;
- stanovit a posilovat pravidla při užívání virt. drog;
- podporovat vhodné počítačové hry, filmy s kladnými stránkami obsahu (postřeh, vědomosti, koordinace pohybů, soustředění);
- vést žáky k obezřetnosti při pohybu na internetu, při zadávání údajů o své osobě, při kontaktu s cizími lidmi;
- besedovat o nebezpečí kyberšikany, posilovat kladné hodnoty ve vztahu mezi lidmi;

6. Zdravý životní styl – prevence poruch příjmu potravy, ekologie

- podporovat zdravý životní styl žáků - životospráva, duševní i osobní hygiena, pohyb, režim dne, prevence stresu, úrazů...;
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu;
- předcházet negativním vlivům médií a reklamy;
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita;
- upevňovat kladný vztah k životnímu prostředí.

7. Prevence gamblerské choroby – patologického hráčství

- seznámit žáky se základními pojmy gamblerské choroby; -
- nabídka smysluplného využití volného času;
- posilovat pozitivní vnímání sama sebe.

Osobnostní a sociální rozvoj ve vztahu k prevenci

Školní pravidla jako nástroj prevence

Společně vytvořená a dodržovaná pravidla ve třídě a ve škole jsou velmi účinnou prevencí rizikového chování s přihlédnutím k rozumové vyspělosti žáků – pravidla si žáci tvoří sami ve spolupráci s třídními učiteli. Spolupráce na pravidlech se jeví jako účinná metoda při prevenci. Pravidla vytváříme již na 1. stupni a také předškoláci v rámci MŠ.

Provozní pravidla: jsou dána školním řádem

Pravidla soužití: jedná se o pravidla vzájemného respektu, úcty, důvěry, empatie.

Při vytváření pravidel je vhodné dodržovat několik zásad:

- spoluúčast žáků;
- integrace pravidel do denního života školy;
- srozumitelnost a splnitelnost;
- pozitivní formulace pravidel;
- přiměřenost počtu;
- pravidla týkající se všech lidí ve škole.

Metodik prevence:

- průběžně doplňovat seznam odborných materiálů zaměřených na rizikové chování mládeže, které jsou k dispozici ve škole, dát je k dispozici učitelům, nabídnout tyto materiály k nahlédnutí rodičům;
- monitorovat situaci ve škole z hlediska prevence;
- průběžně hodnotit plnění MPP;
- účastnit se schůzek metodiků prevence v Příbrami, pokud to bude možné;
- koordinovat zadávání sociogramů, průzkumů a dotazníků ve třídách;
- další vzdělávání dle nabídky.

Zapojení pedagogů:

- spolupráce týmu pedagogů – metodik prevence, výchovný poradce, vedení školy, speciální pedagogové, asistenti pedagoga;

- vzdělávání těchto pedagogů i ostatních třídních učitelů dle nabídky;
- seznámení vedení školy, výchovného poradce, speciálních pedagogů a ostatních vyučujících s Minimálním preventivním programem;
- spolupráce pedagogů s rodiči.

Nabídka pro žáky:

- schránka důvěry ve škole.

3.1.4. Mateřská škola:

- modifikovaně uplatňované výchovné programy v oblasti zdravý životní styl a pro citovou a etickou výchovu,
- navazování pozitivních vazeb učitelek s dětmi a spolupráce s rodiči,
- včasné odhalování poruch psychosociálního vývoje či jiných postižení.

3.1.5. Základní škola:

1.- 3. ročník

- výchova ke zdravému životnímu stylu a základy etické a právní výchovy, navozování příznivého psychosociálního klimatu ve škole,
- včasné odhalování specifických poruch učení či jiných postižení.
- Osobností a sociální výchova
- Vytvářet modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat ve škole i mimo ni.
- - jak se chránit v různých situacích
- - jak získat pomoc pro sebe i druhé
- - nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry, zvyšování zdravého sebevědomí
- - rozvoj schopnosti komunikovat, diskutovat, řešit problémy, přijmout radu - vnímání a přijímání individuálních odlišností
- - rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umět říci „ne“

4.- 5. ročník

- výchova ke zdravému životnímu stylu, rozvoj etického a právního vědomí, občanských postojů,
- všestranný rozvoj osobnosti žáka, vyloučení rizik, aplikace metod aktivního sociálního učení,
- zvýšený důraz na spolupráci s rodiči, pestrá nabídka volnočasových aktivit.
- Osobností a sociální výchova v ostatních předmětech
- Etická výchova
- Vést k pozitivnímu ovlivnění zdraví žáků, které je chápáno jako stav tělesné, duševní a sociální pohody
- - vytvořit kladný postoj k vlastnímu tělu - zdraví, hygiena, vzhled – zdravé sebevědomí, protidrogový postoj = toto je moje vlastní tělo, o které se starám a nedovolím, aby ho cokoli ničilo (důsledky konzumace drog)
- - návykové látky (druhy – alkohol, tabák, léky, co vše je drogou, tolerované běžné drogy...), nebezpečí drog, závislost (zdravá x nezdravá) - schopnost rozlišit, co je a co není požitelné
- - dodržování životosprávy
- - hodnota zdraví, nemoci, špatný zdravotní stav - dovednosti řešit stres

Znalostní kompetence žáků 1. stupně:

- žáci dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu

- mají vědomosti o tom, jak udržovat zdraví, mají povědomí o zdravém životním stylu a správném denním režimu
- mají právní povědomí v oblasti rizikového chování
- mají povědomost o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých, je protiprávní
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti

6. ročník

- Vytvořit dobře fungující tým žáků a učitelů. Dbát na aktivní práci skupiny i každého jednotlivce
- vzájemné poznávání žáků, vytváření vztahu důvěry mezi žáky a učiteli a mezi žáky navzájem, začlenění nových žáků do komunity třídy, formování skupiny, která je pro žáky bezpečným místem - přijímat odpovědnost za sebe a své chování
- - zdravé sebevědomí
- - tolerance vůči nedostatkům druhých
- - výběr správného druhu stravy s ohledem na zdraví
- - péče o tělo, osobní a intimní hygiena, tělesné cvičení
- - cenit si vlastního těla
- - manželství, rodičovství, odpovědný výběr partnera

7. ročník

- Období rizikové pro nástup rizikového chování dětí a mládeže
- Pokračovat v budování kvalitního vrstevnického týmu, ve kterém se žáci cítí bezpečně .
- Upevňování kolektivních vztahů se včasným odhalením nežádoucích projevů chování. - prohlubování vztahů vzájemné důvěry
- - trénink odpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- - trénink obrany před manipulací s uměním říci „ne“ -
- budování vlastní sebeúcty a sebeúcty druhých
- - zvládání náročných fyzických i duševních situací
- - umění vyrovnat se s neúspěchem
- - protidrogový postoj = já drogy nechci, protože jejich rizika jsou tak vysoká, že mohou mít rozhodující význam pro můj další život, dobrou náladu a přátele si mohu získat jiným způsobem
- - práva a povinnosti, základní listina práv a svobod, práva dítěte

8. a 9. ročník

- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních,
- vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů jednání,
- Osobností a sociální výchova zařazovaná do ostatních předmětů
- Etická výchova
- pozornost rizikovým skupinám žáků,
- důvěryhodné a dostupné poradenství, zvýšený důraz na spolupráci s rodiči,
- nabídka volnočasových aktivit,
- systematická příprava na budoucí povolání.
- Program realizovat *výrazně aktivní formou*
- nácvik efektivní komunikace na základě vlastních prožitků
- rozvoj schopnosti přijímat svobodná a odpovědná
- rozhodnutí být zodpovědný vůči sobě i svému okolí nácvik
- řešení zátěžových situací
- pozvednout vlastní sebehodnocení a schopnost hodnocení druhých
- rozvíjet odpovědnost při výběru partnera, důraz na zodpovědný přístup k sexuálnímu životu, sexuální výchova

Znalostní kompetence žáků 2. stupně:

- žáci znají význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví
- znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- umí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly
- umí chápat zdraví – fyzické, duševní i sociální
- umí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- ví, co je podstatou zdravého životního stylu, a snaží se o jeho realizaci
- znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- umí diskutovat o rizicích zneužívání drog, orientují se v trestně právní problematice návykových látek
- ví, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít
- bezpečně zvládají účelné modely chování v krizových situacích

Ve všech ročnících rozvíjet:

- rozvoj sebepoznání
- růst sebevědomí
- práce s emocemi
- komunikační dovednosti
- jak se bránit manipulaci
- řešení konfliktů, rozhodování
- zvládání stresu
- spolupráce, vrstevnický tlak, smysl života, plánování

Minimální preventivní program (MPP) naší školy navazuje na platné vzdělávací dokumenty (**Standard základního vzdělávání**) a programy (**Základní škola**), v nichž je zakomponována oblast zdravého životního stylu, zahrnující prevenci zneužívání návykových látek, oblast osobního bezpečí a společenskovední oblast, včetně občanské, právní a etické výchovy.

4. Praktická východiska MPP

4.1. Vize a cíle školy

- Každá škola by se měla pokusit sama nalézt a zformulovat myšlenky, jež by se daly nazvat cílem či vizí školy a které stanovují směr pro veškeré snažení pedagogických i nepedagogických zaměstnanců.
- Cokoliv pak činíme, mělo by být v souladu s touto vizí.
- Proces hledání a nalezení své vize je dost složitá záležitost. Zatím jsme na začátku, kdy nám velmi pomohl dvoudenní pobyt v přípravném týdnu, kde jsme absolvovali SWOT analýzu školy, kde jsme se naučili vyjádřit a specifikovat kladné i záporné stránky školy, naší vizi, ale i hrozby, s kterými bychom se mohli střetnout.
- „Jsem šťastný, když jsem v pohodě, protože pokud nejsou vztahy v pořádku, vše ostatní je zbytečné.“

4.2. Výsledky a podněty z dotazníku pro rodiče

K zjištění názorů rodičů našich dětí chceme použít dotazník, jehož výsledky nám pomohou v orientaci názorů rodičů školy. Výsledky tohoto dotazníkového šetření ukáží, jak je vnímáno klima naší školy.

4.3. Náměty a podněty od rodičů

Kromě nepřímého zjišťování názorů rodičů považujeme za důležitou také přímou spolupráci školy s rodiči.

Spolupráce se uskutečňuje prostřednictvím zástupců rodičů (Spolek rodičů), spoluprací s radou školy, individuálně nebo prostřednictvím příležitostných akcí.

4.4. Náměty a podněty od pedagogů

- Školní MPP je otevřený dokument, jehož součástí se stávají jakékoliv přínosné a podnětné iniciativy našich pedagogických pracovníků.
- Kromě již dříve zpracovaných a popsanych námětů jsou automaticky zařazovány i všechny nové nápady či aktivity, které jsou v souladu s vizí školy a základními principy tohoto dokumentu.

4.5. Podmínky a reálné možnosti školy

- Při realizaci MPP vycházíme samozřejmě ze skutečných možností, které nám jsou dány vnějšími či vnitřními vlivy a omezeními.
- Snažíme se však tyto podmínky ovlivňovat a měnit tak, aby se naše reálné možnosti rozšiřovaly.

4.6. Spolupráce s obcemi a zřizovatelem, názory a očekávání veřejnosti

- Pro uskutečnění některých zásadních částí našeho projektu je nezbytné zapojení zřizovatele, protože jde o aktivity, které nejsou v silách samotné školy.
- Kromě toho je důležitá oboustranná vzájemná informovanost.

5. Aktivita školního preventivního programu:

5.1. Oblast primární prevence s orientací na využití volného času dětí:

Prevence zneužívání návykových látek proti sociálně patologickým jevům, výchova k zdravému životnímu stylu formou třídních a celoškolních projektů. Zde jsou popsány aktivity, které již uplatňujeme, ale také ty, jež bychom v rámci školní či mimoškolní činnosti chtěli teprve uskutečnit a které považujeme z hlediska preventivního účinku za fungující a účinné. Přes zdánlivou různorodost nabízených činností je třeba vnímat tyto aktivity komplexně, protože akce a činnosti vytržené z kontextu a konané pouze nahodile nemohou mít takový účinek, jako když jsou součástí ucelenějšího a promyšleného programu, který se navíc snoubí se snahou zapojených pedagogů ovlivňovat a měnit celkovou atmosféru (klíma) ve škole.

5.2. Dostupnost informací

Školní knihovna, vhodná odborná literatura i beletrie, časopisy, noviny, výstřižky, Internet. Zajišťuje školní metodik prevence ve spolupráci s ostatními pedagogy a žáky vyšších ročníků.

5.3. Zájmové kroužky

Zájmové kroužky u nás probíhají celoročně pod vedení pedagogických pracovníků školy nebo pod vedením externích spolupracovníků

Zde je jejich nabídka, která uspokojí každého žáka a pomůže v prevenci patologických jevů.

Název kroužku	Kdo vede
Výtvarné tvoření	A.Baková
Basketbal	M. Fejková
Přírodovědci	J. Šimková
Příprava na přijímací zkoušky z M	P. Velvarská
Hudebně pohybový	E. Marhoulová
Kytara	J. Sochorová
Angličtina pro nejmenší	J. Sochorová
Kroužek flétnička	I.Hrůzová
Kroužek keramika	I.Hrůzová
Výpravy za pohádkou	A.Pobišová
Vaření	A.Plavcová
Příprava na přijímací zkoušky z Čj	O. Malá
Florbal	J. Micka, V. Plavec
Hasiči	M. Moudrá, M. Vlčková

5.4 Akce pro volný čas

Akce	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Vítání prvňáčků										
Harmonizační pobyt 3.-5. třída										
Dýňování v MŠ - akce pro veřejnost										
Divadlo Příbram MŠ										
Do lesa s lesníkem 5. třída										
Burza škola 8., 9. třída										
Halloween 3.-5. třída										
Svatomartinský průvod										
Beseda k výročí 17. listopadu										
Nebezpečí zábavní pyrotechniky										
Finanční gramotnost – 2. stupeň										
Schola Pragensis 8.,9. třída										
Mikuláš a čerti ve škole										
Vánoční tvoření v MŠ - akce pro veřejnost										
Výroba vánočních ozdob se sklářem										
Vánoční tvoření pro rodiče a žáky I. stupně										
Vánoční zpívání										
Bruslení – celá ZŠ										
Vánoční besídky										
Anglické divadlo										
Valentýn - celá ZŠ										
Lyžařský kurz										
Exkurze – Techmania Plzeň										
Lesní pedagogika - projekt - celá škola										
Poplachový den										
Škola v přírodě - MŠ + 1., 2. třída										
Vodácký kurz 9.ročník										
Ohlédnutí za školním rokem - akce pro veřejnost										
Slavnostní rozloučení se žáky 9.třídy										

Akce s dětmi a rodiči, které probíhají většinou ve volném čase jsou nedílnou součástí našich aktivit. Každoročně se jejich nabídka trochu mění, ale některé jsou již neodmyslitelnou součástí naší školy.

5.5. Oblast vzdělávací a metodická, orientovaná na pedagogy i rodiče:

- Snažíme se zajistit *dostatek kvalitní vzdělávací a metodické literatury, videopořadů, propagačních materiálů* atp. pro pedagogy i rodiče. Samozřejmostí je možnost půjčování jednotlivých titulů, okopírování důležitých informací a vytváření prostoru pro další aktivity, výměnu názorů aj.

- Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence, nabídku seminářů shromažďuje ředitelka školy J. Vaněčková

5.6. Oblast vzdělávací a metodická, orientovaná na žáky:

- *Cyklus vzdělávacích přednášek* pro děti a mládež na aktuální témata pořádané např. AISIS Kladno

- *Prožitkové hry a činnosti* – pobyt v přírodě, víkendové pobyty pod stany, noční hry, psychologické hry, kooperativní činnosti, modelové situace, využití školních pobytových akcí (adaptační kurz, škola v přírodě, třídní výlety, lyžařský kurz).

5.7. Oblast posilování interpersonálních vztahů, řešení konfliktů, potlačování agresivity a šikany mezi dětmi, problematika sekt, závislostí, rasismu a výchova k toleranci, prevence patologického gamblerství:

Prevenici zneužívání návykových látek je nutno chápat v kontextu prevence sociálně-negativních jevů, jako je výskyt šikanování, vandalství, brutality, patologického hráčství, asociačního chování s rasistickým podtextem a pod., které jsou dalším závažným problémem v naší společnosti a zákonitě se tedy objevují i ve školách.

Prevenice těchto sociálně-patologických jevů a prevence zneužívání návykových látek má společná východiska, původ a příčiny všech těchto jevů jsou společné a rizikové skupiny jsou stejné. Proto i cesty, které vedou k potírání těchto nežádoucích jevů, jsou si podobné a nelze je oddělovat.

5.8. Zapojení všech pedagogů do programu primární prevence:

- *Nenásilné využití osnov* výukových předmětů, třídnických hodin, školního parlamentu, školních akcí k diskusím o nebezpečí užívání návykových látek, zdravém životním stylu, starostech dětí atd.
- Vytvoření vlastní cesty protidrogové prevence přiměřeně k věku žáků, vyučovaným předmětům a v kontextu se školním programem protidrogové prevence.
- Vytváření zdravého prostředí ve škole a na školních akcích např. na ŠvPř, Harmonizačním pobytu, třídních výletech
- *Naslouchejme dětem* a snažme se je pochopit, vytváříme tak bezpečné prostředí a prohlubujeme tak vztah mezi učiteli a žáky.
- *Mezipředmětové vztahy*
- Zapojení do dalších konkrétních *akcí školního projektu* dle vlastního výběru a zájmu, výměny zkušeností, *sebevzdělávání*, studium odborné literatury.

V Nečíně 1.9.2019

Pavla Velvarská
Metodik prevence

